

Fremtidens velfærd

”Der skal fokuseres på fornyelser og ikke på forringelser i fremtidens velfærd”. Ordene afsluttede udtalelsen, der blev vedtaget på DANSKE ÆLDRE RÅDs repræsentantskabsmøde d. 16. maj. Et presset velfærdssamfund med kamp om

knappe ressourcer fordrer et særligt fokus på dem, som har behov for offentlige ydelser. Som velfærdssamfund kan vi ikke være andet bekendt. At frivillig indsats er en del af fornyelsen, blev klart på den efterfølgende ældrepolitiske konference. En konference der også tog fat på frivillighedens dilemmaer.

Som formand er jeg stolt over, at ældrerådsmedlemmer fra 95 kommuner deltog i en eller begge dage. Tak for den store opbakning bestyrelsen og ikke mindst jeg fik. Det giver virkelyst til det videre arbejde.

Bestyrelse i arbejdstøjet

På repræsentantskabsmødet trådte tre bestyrelsesmedlemmer ud af bestyrelsen, og tre nye trådte ind. Bestyrelsen har afholdt konstituerende bestyrelsesmøde og er trukket i arbejdstøjet – læs mere om konstitueringen i Nyhedsbrevet.

En stor udfordring for bestyrelsen i det kommende år er at tilpasse organisation DANSKE ÆLDRE RÅD til fremtidens økonomiske muligheder. Et konkret spørgsmål er, hvilken struktur og organisering der bedst varetager ældrerådernes interesse udadtil ift. omverdenen og samtidig kan styrke ældreråd i deres lokale virke. De forslag til vedtægtsændringer, der kommer ud af arbejdet, sendes til høring hos medlemmerne.

Udsigt til stram, økonomisk ramme

Christiansborg er præget af hektisk aktivitet – om alt og ingenting. Pakker forhandles på plads med skiftende flertal, konstellationer efter det kommende Folketingsvalg luftes, og bølgerne gik højt i Folketingets afslutningsdebat. Uagtet livet på Christiansborg fortsætter hverdagen for såvel kommunalbestyrelser som for ældreråd. Arbejdet med budget 2012 er sammen med den årlige revision af kvalitetsstandarderne i gang – opgaver som fortsætter med fuld styrke efter sommerferien. Alt tyder på, at den økonomiske ramme for kommunerne i 2012 bliver lige så stram som i 2011.

En af ældrerådets væsentlige opgaver er at sætte fokus på lokale, kommunale muligheder for udvikling og fornyelse. Som ældreråd skal vi have blik for, at der i kommunen kan være

en bedre udnyttelse af ressourcer indenfor den økonomiske ramme, selvfølgelig med respekt for borgeren. Det er ikke let, men heller ikke umuligt.

Ny vejledning om ældreråd

Den reviderede vejledning om ældreråd er ultimo maj udsendt fra Socialministeriet. Revisjonen er en følge af afbureaukratiseringsloven fra 2010. De mange kræfter DANSKE ÆLDRE RÅD lagde i høringsvaret, har ikke været spildte. Meget af det, vi har peget på, er taget til følge. Vejledningen er et godt arbejdsredskab i det daglige arbejde. Læs mere i Nyhedsbrevet og find hele vejledningen på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, www.danske-aeldreraad.dk.

Frikommuneforsøg

Regeringen har udfordret kommunerne og igangsat et frikommuneforsøg. Forsøget skal inspirere til nytænkning af den statslige regulering af den kommunale opgaveløsning og til nye interne organiserings- og ledelsesformer. Ni kommuner er udpeget til forsøget, der løber fra 1. januar 2012 og fire år frem. Jeg hæfter mig ved, at hovedparten af frikommunerne vil forsøge nye løsninger for serviceydelser for ældre borgere, f.eks. tilkøb af/prisfastsættelse på praktisk hjælp. Jeg har med tilfredshed bidt

mærke i, at der generelt blandt kommunerne er et ønske om at inddrage borgerne mere.

DANSKE ÆLDRE RÅD har taget initiativ til et erfaringsnetværk blandt ældreråd i frikommunerne. Min opfordring er: Brug bestyrelse og sekretariat til de svære problemstillinger, og lad os høre nyt om jeres overvejelser og resultater. I frikommuneforsøget skal vi pudse vores borgerbriller, når vi følger og vurderer forløbet.

*Kirsten Feld
Formand*

Nærdemokratiet efter kommunalreformen	2
Ny vejledning til lovgivning om ældreråd	4
Nyt fra ministerier og styrelser	4
Projekter og publikationer	5
Nyt fra DANSKE ÆLDRE RÅD	6
Hanne Reintoft modtager Ældrerådernes Hæderspris 2011	8
Referat af indenrigs- og sundhedsminister Bertel Haarders tale	9
Temadage og konferencer	10

Nærdemokratiet efter kommunalreformen

En af styrkerne ved lokaldemokratiet er netop, at det er lokalt. Det er i kommunerne, at borgene oplever den største nærhed til politikerne. Eksempelvis føler borgerne, at det er her, det er nemmest at komme til orde, og borgerne mener også, at kommunalpolitikere er mere lydhøre og imødekommende end deres kolleger på Christiansborg og på EU-niveau. Med kommunalreformen fra 2005 blev 239 af de 271 gamle kommuner mindre lokale i den forstand, at de blev større, både målt i indbyggertal og areal. Har det haft konsekvenser for lokaldemokratiet? Det spørgsmål har vi for nylig undersøgt i et stort forskningsprojekt, og vi finder, at de nye, større kommuner entydigt er dårligt nyt for lokaldemokratiet.

David Dreyer Lassen, professor ved Økonomisk Institut, Københavns Universitet

Søren Serritzlew, professor ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet

Lokalpolitisk selvtillid

Hvis afstanden mellem politikere og borgere er blevet påvirket af, at kommunerne er vokset i størrelse, kan det have konsekvenser for flere forskellige aspekter af det lokale demokrati. Det er nærliggende, at den voksende afstand har konsekvenser for borgernes lokalpolitiske selvtillid, dvs. deres tiltro til egne muligheder for at få indflydelse på lokalpolitik. Politisk selvtillid er et centralt mål for demokratiets sundheds-tilstand: Hvis ikke borgerne tror, at de kan gøre en forskel i den politiske proces, vil de, over tid, i stigende grad miste lysten til at deltage i det politiske liv, fra læserbreve over valgdeltagelse til mere aktive typer af politisk deltagelse, f.eks. i lokal- og ældreråd.

Spørgsmålet er nu, hvordan kommunalreformens dannelse af nye, store kommuner kan have påvirket borgernes lokalpolitiske selvtillid. Ideen, om at en politisk enheds størrelse kan have betydning for demokratiet, går helt tilbage til de gamle grækere, hvor både Platon og Aristoteles gjorde sig tanker om størrelsen af græske bystater. I moderne tid er diskussionen om store eller små kommuner blevet taget frem igen, da mange lande er pressede på økonomien og derfor leder med lys og lygte efter måder at effektivisere den offentlige sektor på. Mens økonomiske forhold ofte trækker i retning af større kommuner, er det omvendt i forhold til demokratiet: Det er rigtig mange forhold, der trækker i retning af, at lokalde-

mokratiet får dårligere vilkår i større kommuner. Vi har set nærmere på to grunde.

Konkurrence og netværk

Den første grund er, at det i praksis er lettere at få effektiv indflydelse i mindre enheder. Det skyldes to forhold. For det første er der simpelt hen færre borgere at konkurrere med om politiske poster, om at sætte spørgsmål på dagsordenen og om at påvirke den politiske proces. Antallet af kommunalpolitikere pr. 1.000 indbyggere (målt som medlemmer af kommunalbestyrelsen) falder entydigt med kommunistørrelsen: I de mindste kommuner er der næsten fem kom-

munalpolitikere pr. 1.000 indbyggere, mens der i de større kommuner er under en halv. Der er altså store forskelle i konkurrencen om opmærksomhed og mandater mellem store og små kommuner. Det må forventes at føre til, at borgerne finder, at det er sværere at få indflydelse på kommunalpolitikken.

Derudover har det betydning, om borgerne kender politikerne. Borgernes netværk er nemlig afgørende for den politiske deltagelse. Det at kende andre politisk aktive er en af de vigtigste årsager til et individs politiske deltagelse. Undersøgelser af politisk deltagelse fra USA viser, at borgere, der har

større netværk af politisk interesserede, i højere grad deltager aktivt i politik. Man kunne indvende, at dette næppe vil have den store betydning i praksis. Uanset kommunestørrelsen er det kun de færreste borgere, der har politikere i deres nærmeste bekendtskabskreds. Sandsynligheden for at have en politiker i sin bekendtskabskreds aftager naturligvis med kommunestørrelsen, men den er aldrig særlig høj. Dermed er det ikke realistisk, at politikerhyppigheden ad denne vej kan have betydning for den politiske selvtilid hos det store flertal af en kommunes beboere. Ser man i stedet på borgernes netværk, er forskellene mellem små og store enheder markante. I de mindste kommuner er der en høj sandsynlighed for, at man har en politiker i sit netværk, mens sandsynligheden falder til omkring 20% i kommuner med 50.000 indbyggere. Forskellen mellem de små og de store kommuner er altså, at man i de mindste kommuner kan være næsten sikker på, at der er mindst én kommunalpolitiker blandt nære bekendte og deres bekendte. Det betyder, at stort set alle borgere i de mindste kommuner har en ret nær relation til en kommunalpolitiker, mens det kun gælder for få i de store kommuner. Det kan sagtens tænkes at have betydning for den lokalpolitiske selvtilid.

Kommunalpolitik fungerer forskelligt i store og små kommuner

Den anden grund til at forvente, at den politiske effektivitetsfølelse er mindre i større kommuner, er, at kommunalpolitik fungerer forskelligt i store og små kommuner. I større kommuner bliver politik mere upersonligt, fjernt og kompliceret, men borgerne i mindre enheder har bedre kendskab til, hvad der sker, bedre muligheder for at organisere sig og har bedre viden om, hvem de skal kontakte for at få indflydelse. Samtidig er politiske spørgsmål i små kommuner typisk helt konkrete og vil handle om forholdene på en bestemt institution, som en meget stor del af borgerne har et konkret forhold til; f.eks. om biblioteket skal lukke, eller om ældrecentret skal flytte.

Et godt eksempel på forskelle mellem store og små kommu-

ner finder vi i lokallisterne. Lokallisterne er stærkest repræsenteret i de små kommuner. Det gjaldt i den gamle kommunestruktur, og det gælder i den nye, hvor den gennemsnitlige andel lokallistemandater i kommunalbestyrelsen falder jævnt fra omkring 33% i kommuner med færre end 5.000 indbyggere til 0% i kommuner med mere end 100.000 indbyggere. Lokallisterne kan opfattes som det lokale modstykke til de landspolitiske partier. Mange af dem er dannet på baggrund af en konkret sag eller med udgangspunkt i et særligt geografisk område. De har ikke politiske programmer og dermed ikke nødvendigvis en forudbestemt grundholdning til en lang række politiske spørgsmål. Det viser sig eksempelvis i, at næsten halvdelen af repræsentanterne fra lokallisterne i de mindste kommuner mener, at det ikke giver mening at indplacere deres lokalliste på højre/venstreskalaen.

Lokallisterne giver altså en mulighed for at deltage i politik, som er af en noget anderledes natur end de lokale afdelinger af de landspolitiske partier. Samtidig er lokallisterne et småkommunefænomen. I de små kommuner har borgerne altså to væsensforskellige typer af partier at vælge imellem. Det betyder, at de borgere, der finder det lettest at finde indflydelse via lokallisternes mere konkrete udgangspunkt, mister en indflydelseskanal, når kommunestørrelsen vokser. Det vil i sig selv kunne føre til, at den politiske selvtilid falder. Dertil kommer, at særlige grupper kan være særligt udsatte, når politik bliver mindre konkret. Det kan betyde, at uligheden mellem eksempelvis højt- og lavtuddannede øges.

Effekt af kommunalreformen

Vores undersøgelse er baseret på en sammenligning af interviews fra 2001, før kommunalreformen, og 2007-8, omkring et år efter den faktiske etablering af de nye kommuner. Vi finder klare effekter af kommunalreformen: Borgerne i større sammenlagte kommuner finder kommunalpolitik mere kompliceret og sværere at forstå end borgere i mindre kommuner, og forskellen kan henføres til, at kommunerne er blevet større. Vi finder også, at den negative effekt af reformen er størst for midaldrende og ældre, men det skyldes sandsyn-

ligvis, at de unge i udgangspunktet er meget lidt involveret i lokalpolitik.

Hvor efterlader det de nye – og de gamle – kommuner? Kan man reparere på demokratiets helbredsproblemer? I mange kommuner har man forsøgt at mindske afstanden mellem borgere og politikere ved at oprette borgerråd og lokalråd, ligesom man har oprettet ældreråd og skole- og institutionsbestyrelser med forældredeltagelse. Der er ikke megen forskning i effekten af sådanne borgerinddragende råd og nævn. Den generelle – lidt pessimistiske – konklusion af den forskning, der faktisk findes er, at en institutions indflydelse følges med dens ansvar eller beslutningskompetence. Det betyder, at når beslutningerne i sidste ende tages af kommunalpolitikere, kan det være svært at opretholde bred tilslutning til – og interesse for – brugerråd og lokalråd. Omvendt kan f.eks. ældreråd have en meget vigtig indirekte funktion ved f.eks. at øge muligheden for at have lokalpolitikere og lokalpolitisk aktive i sit netværk. Samtidig kan indsatser og informationer fra ældreråd til den ældre befolkning i kommunerne være med til at afmystificere og konkretisere lokalpolitik, også i større kommuner. Dermed bliver ældreråd, og bruger- og borgerråd generelt, måske mere vigtige som følge af deres indirekte, oplysende funktioner snarere end på grund af deres direkte rådgivende rolle.

Læs mere om undersøgelsen på www.ku.dk, Presseservice, Nyhedsområder, "Samfund, Politik og jura", "Nærdemokrati trives ikke i store kommuner", 07.02.2011
David Dreyer Lassen og Søren Serritzlew har fået optaget en artikel i 'Jurisdiction Size and Local Democracy: Evidence on Internal Political Efficacy from Large-scale Municipal Reform' i tidsskriftet American Political Science Review. Artiklen omhandler undersøgelsen af nærdemokrati. Det er første gang forskere ved danske universiteter publicerer i dette tidsskrift, som regnes for verdens førende inden for statskundskab.

Ny vejledning til lovgivning om ældreråd

Socialministeriet har udarbejdet en ny vejledning om ældreråd. DANSKE ÆLDRE RÅD's sekretariatet har mailet den til samtlige ældre- og seniorråd. Der er flere interessante nyheder, men hovedparten af vejledningen er uændret i forhold til udgaven fra 2002.

Inspiration til en ny vedtægt

I den nye vejledning beskriver afsnittet "Vedtægter og Forretningsorden" hvilke områder, der bør aftales og indgå i ældrerådets vedtægt. Her foreslås det bl.a., at stedfortrædernes virke aftales i vedtægten.

Ministeriet har fulgt DANSKE ÆLDRE RÅD's opfordring til at beskrive flere interesseområder, der er typiske for ældreråd. Det vil hjælpe ældreråd, der sjældent høres f.eks. om spørgsmål på kultur- eller teknikområdet.

Ved kommunalbestyrelse og ældreråds aftale om ældrerådets vedtægt, foreslår ministeriet, at parterne konkret fastsætter proceduren for høring af ældrerådet, eksempelvis i form af tidsfrister, hasteprocedurer osv.. Såfremt ældrerådet ikke skal høres om alle emner, skal det fremgå af vedtægten.

Nye valgregler

Lovgivning om valg til ældreråd er ændret, og derfor er vejledningen i et vist omfang ny. Valg til ældreråd kan nu aflyses, hvis valgets resultat er givet på forhånd. Det indskræmpes, at kommunalbestyrelsen har pligt til at gøre en indsats for at skaffe kandidater samt undlade at spekulere i at aflyse valget. Valg til ældreråd behøver ikke længere finde sted i lokaler, der er adskilt fra de øvrige valghandlinger.

Der er ikke længere krav om samme antal stedfortrædere som medlemmer af ældrerådet. Antal stedfortrædere kan fastsættes i vedtægten.

Vejledningen omtaler ikke længere "stillere" for kandidater til ældrerådsvalet.

Dunkle punkter

Vejledningen indeholder ingen bidrag til at forstå følgende punkter, der kan give anledning til tvivl:

- Høringsprocedure
- Diæter og udgiftsgodtgørelse
- Kommunens udgifter til ældreråds virksomhed og sekretariatsbistand.

Find vejledningen på www.danske-aeldreraad.dk, Lovgivning, Lov om ældreråd, Vejledning om ældreråd (nederst på siden)

Spørgsmål vedr. lovgivning og vejledningen rettes til DANSKE ÆLDRE RÅD's sekretariat tlf. 3877 0160, mail: info@danske-aeldreraad.dk

Nyt fra ministerier og styrelser

Forsøg med fast tilknyttede læger i plejeboliger

I en udtalelse fra repræsentantskabsmødet havde DANSKE ÆLDRE RÅD et ønske: Genindførelse af en moderne og valgfri udgave af plejehjems-lægen for at forebygge hyppige genindlæggelser af borgere fra plejeboliger. Socialminister Benedikte Kiær har igangsat et forsøg med fast tilknyttede praktiserende læger til plejeboliger og plejehjem. Beboerne kan fortsat beholde egen læge, hvis de foretrækker det frem for den fast tilknyttede læge. Seks kommuner skal i en treårig periode indgå aftale med en praktiserende læge eller et lægeteam i kommunen om at være fast tilknyttet et plejecenter. Pilotprojektet gennemføres i samarbejde med Indenrigs- og Sundhedsministeriet og er finansieret af satspuljen.

Læs mere på Socialministeriets hjemmeside: www.sm.dk, Nyheder, "Socialministeren støtter forsøg med fast tilknyttede læger i plejeboliger (19.05.2011)"

Plejeboligaranti bliver overholdt

I 92 ud af 98 kommuner bliver plejeboligarantien overholdt - ældre borgere bliver tilbudt en plejebolig senest 60 dage efter visitering. Kun seks kommuner ligger over plejeboligarantiens 60 dages ventetid. Det er en fremgang i forhold til 2009, hvor 16 kommuner havde en gennemsnitlig ventetid over 60 dage.

Plejeboligarantien betyder, at hvis en borger er visiteret til en plejebolig og ønsker at stå på den generelle venteliste, så har vedkommende krav på en plejebolig senest 60 dage efter visitering. Plejeboligarantien trådte i kraft 1. januar 2009.

Læs mere på Socialministeriets hjemmeside: www.sm.dk, Nyheder, "Plejeboligarantien virker (18.05.2011)"

Projekter og publikationer

Opfølgende hjemmebesøg forhindrer genindlæggelser

Når en ældre patient bliver udskrevet fra sygehuset, er der stor risiko for, at vedkommende snart vil blive indlagt igen. Med en aktiv indsats kan genindlæggelserne undgås, til glæde for både patienterne og økonomien.

Region Midtjylland og Aarhus Kommune går nu sammen om tre projekter, der skal nedbringe antallet af genindlæggelser. Projekterne handler om at skabe tryghed og fange småskavanker i opløbet. Planen er blandt andet at iværksætte og udvide tilbuddet om opfølgende hjemmebesøg til nyudskrevne patienter. Den praktiserende læge skal deltage i hjemmebesøgene via videolink. De to andre projekter indebærer også kommunikation ved hjælp af videolink. Patienterne kan henvende sig akut til hospitalet ved hjælp af videolink, men der kan også aftales faste videokonsultationer, så patientens tilstand løbende kan følges.

Dansk Sundhedsinstitut har foretaget en undersøgelse af effekten af opfølgende hjemmebesøg hos borgere over 78 år, der har været indlagt på sygehus. Efter sygehusophold har

de fået besøg af kommunale sygeplejersker og praktiserende læger. Undersøgelsen viser, at den samlede besparelse i sundhedsvæsenet er 12.375 kr. pr. borger, der indgår i ordningen, mens den kommunaløkonomiske besparelse er 12.688 kr. pr. borger. Samtidig er risikoen for, at borgeren bliver genindlagt, mindre. "Det er gevinster, der kan mærkes. Jeg forventer derfor, at undersøgelsens resultater vil medvirke til, at flere regioner og kommuner vil igangsætte opfølgende hjemmebesøg", siger Anny Winther (V), formand for KL's social- og sundhedsudvalg.

Læs mere om de tre projekter, der skal forhindre genindlæggelser på www.regionmidtjylland.dk, Om regionen, Aktuelt, Nyheder, "01.05.2011 Fælles indsats skal mindske antallet af svingdørspatienter"

Læs mere om Dansk Sundhedsinstituts undersøgelse her: http://www.kl.dk/ImageVault/Images/id_47798/ImageVaultHandler.aspx

Ensomhed skal opdages

Et nyt forskningsprojekt af Ensomme Gamles Værn og Samvirkende Menighedsplejer viser, at mindst 65.000 danskere over 65 år kalder sig selv for ensomme - men det er ikke noget, de råber op om. Socialminister Benedikte Kiær (K) mener, at der skal en særlig indsats til for at spotte ensomme ældre: "Vi skal tale om, hvordan vi får spottet de ensomme og derfra får skabt koblingen til den frivillige verden. De kan få folk engageret i netværk", siger socialministeren, som understreger, at venskaber ikke er en opgave for den offentlige sektor.

Læs mere her: www.danskekommuner.dk/Nyhedsarkiv/2011/maj/02/Ensomme-aldre-skal-spottes/

Hjemmeside oversætter tekster

RoboBraille er en hjemmeside, som gratis oversætter tekster til enten punktskrift eller lydfile. Målgruppen for RoboBraille er blinde, svagsynede, ordblinde, læsesvage og andre borgere, der - som følge af deres særlige behov - ikke umiddelbart har adgang til skriftligt materiale. Projektet er forankret hos Synscenter Refsnæs. Hjemmesiden har fået 2 mio. kr. årligt til fortsat drift bevilget i 2012 og 2013 fra satspuljen.

Hjemmesiden findes her: www.robobraille.org/forside

Nyt fra DANSKE ÆLDRE RÅD

Repræsentantskabsmøde 2011 – henvisning og materiale

Til repræsentantskabsmødet d. 16. maj på Hotel Nyborg Strand mødte 392 stemmeberettigede og 62 ikke-stemmeberettigede ældrerådsmedlemmer op.

Kirsten Feld blev under stående applaus genvalgt for en to-årig periode. Kirsten Feld har været formand for DANSKE ÆLDRE RÅD siden 2006 og er tillige formand for Roskilde Ældreråd. Kirsten Feld repræsenterer DANSKE ÆLDRE RÅD i ÆldreForum under Socialministeriet. Hun har tidligere været mangeårigt medlem af Roskilde Byråd og formand for KL's Social- og Sundhedsudvalg.

Kirsten Feld udtalte efter valget: "Jeg er stolt over at blive genvalgt som formand og talsperson for DANSKE ÆLDRE RÅD, og der er masser af opgaver at tage fat på – særligt i en tid, hvor økonomien er udfordret. Det stiller store krav til ældrerådernes rådgivning af kommunalpolitikere og dermed til DANSKE ÆLDRE RÅDs evne til faglig og saglig opbakning til alle ældreråd i landet."

Følgende blev valgt/genvalgt til bestyrelsen for en to-årig periode:

Region Nordjylland

Bestyrelsesmedlem	Personlig stedfortræder
Yrsa Rold Sørensen	Erik Stagsted

Region Midtjylland

Bestyrelsesmedlem	Personlig stedfortræder
Niels Jørgen Lundsgaard	Erik Christensen
John Dybdal	Aase Klitte Holmgren
Anker Andersen	Kurt Rønne

Region Syddanmark

Bestyrelsesmedlem	Personlig stedfortræder
Ove Christiansen	Eluf Nielsen
Bent Aage Rasmussen	Merete Helgens

Region Sjælland

Bestyrelsesmedlem	Personlig stedfortræder
Jytte Madsen	Merete Nielsen
Niels Kjøller	Børge Raasthøj
	Britta Skydsbjerg (stedfortræder for Erling Christensen)

Region Hovedstaden

Bestyrelsesmedlem	Personlig stedfortræder
Hanne Simonsen	Knud S. Andersen
Søren D. Sørensen	Carsten Wittus
Sonja Minor Hansen	Freddy Hilstrøm
	Peter Frahm (stedfortræder for Kirsten Christensen)

Lister over hele bestyrelsen og personlige stedfortrædere findes på www.danske-aeldreraad.dk, Organisation, Bestyrelse.

Materiale fra repræsentantskabsmødet (skriftlig beretning, mundtlig beretning, udtalelse) kan læses på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, www.danske-aeldreraad.dk, Organisation, Repræsentantskab. Referat af repræsentantskabsmødet kan læses samme sted fra medio juni.

Nyt fra bestyrelsen

Bestyrelsen i DANSKE ÆLDRE RÅD holdt konstituerende møde d. 31. maj 2011 i Vejle.

Bestyrelsen konstituerede sig på følgende måde:

Jens Erik Madsen blev genvalgt som næstformand. Forretningsudvalget ser ud som følger: Kirsten Feld, Jens Erik Madsen, John Dybdal (genvalgt), Bent Aage Rasmussen (genvalgt) samt Kirsten Christensen (nyvalgt).

Bestyrelsens to ad hoc-udvalg – henholdsvis om plejebolig og til at gennemgå DANSKE ÆLDRE RÅDs vedtægt - fortsætter arbejdet med samme kommissorium og medlemmer.

Se udvalgenes sammensætning og kommissorier på www.danske-aeldreraad.dk, Organisation, Bestyrelse, Udvalg

FN's Internationale Ældredag 1. oktober 2011

Årets tema er: "Lanceringen af Madrid plus 10: En aldrende verden - flere muligheder og nye udfordringer" (The launch of Madrid plus 10: The growing opportunities and challenges of global ageing). Den brede titel indikerer, at jordens befolkning bliver ældre end tidligere, hvilket både giver muligheder og udfordringer. Temaet refererer desuden til FN's verdenskonference om aldring i 2002 (Madrid): "Building a Society for all ages".

Som foregående år vil ældreråd markere dagen med forskellige arrangementer i hele landet. Link til FN's hjemmeside om 1. oktober og omtale af tidligere års 1. oktober-arrangemen-

ter er samlet på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside til inspiration. Ældreråd opfordres til at orientere sekretariatet om årets 1. oktober arrangementer – de lægges på hjemmesiden (skriv til: ls@danske-aeldreraad.dk). DANSKE ÆLDRE RÅD udarbejder en plakat, som ældreråd kan bruge til at skabe opmærksomhed om lokale arrangementer. Plakaten udsendes udelukkende i elektronisk format med mailservice og kan hentes på hjemmesiden primo august.

Læs mere om 1. oktober på www.danske-aeldreraad.dk, Projekter, 1. oktober

Oversigt: Kompensering af udgifter til ældrerådsarbejdet

DANSKE ÆLDRE RÅD anslog i foråret 2010 det beløb, som hver kommune kompenseres med i forhold til kommuners forpligtelse til at vælge et ældreråd og udbetale diæter til medlemmer af ældreråd. Oversigten blev nævnt i bestyrelsens skriftlige beretning.

Find oversigten her: www.danske-aeldreraad.dk, Publikationer, Undersøgelser, 2010, "Kompensering til kommunernes udgifter til ældrerådsarbejdet".

Hanne Reintoft modtager Ældrerådernes Hæderspris 2011

Socialrådgiver og forfatter Hanne Reintoft blev hyldet af flere end 450 ældrerådsmedlemmer på DANSKE ÆLDRE-RÅDs repræsentantskabsmøde på Nyborg Strand d. 16. maj 2011. Ældrerådernes Hæderspris 2011 blev motiveret og overrakt af Kirsten Feld, formand for DANSKE ÆLDRE-RÅD.

Ældrerådene hædrer en socialpolitisk vagthund

Hanne Reintoft modtager hædersprisen, fordi hun gennem en menneskealder har arbejdet for, at borgere inddrages i sociale myndigheders beslutninger. Derudover er Hanne Reintoft de mest belastede befolkningsgruppers talerør og fungerer som socialpolitisk vagthund, der kritisk overvåger udviklingen i dansk sociallovgivning.

Kirsten Feld motiverede valget af Hanne Reintoft, ved at udtale, at "du jo ikke finder dig i, at beslutninger trækkes ned over hovedet på folk, og du insisterer på, at systemet udøver sin myndighed på en medmenneskelig måde. Dit engagement og mangeårige arbejde har gjort en væsentlig forskel for mange - unge som gamle."

En fremragende formidler af svært tilgængeligt stof

Som forfatter, radiovært og foredragsholder beskriver Hanne Reintoft nøgternt de vanskeligt tilgængelige sociale love og viser samtidig sin omsorg og indføling for det enkelte menneske. Hun har fungeret som problemknuser for mange mennesker, hun var deres sidste udvej – en ombudsmand for de dårligst stillede i Danmark.

Hanne Reintofts sociale indignation har ført hende vidt omkring som debattør, politiker, skribent, radiovært – ikke mindst på programmet "Hvad er min ret og hvad er min pligt".

Kirsten Feld sluttede motiveringstalen: "Alle vi, der i dag er valgt til ældrerådene, har fulgt Hannes kampe og hendes

indsigt, som aldrig gør hendes råd til nedladende bedreviden. Men vi har også fornemmet, at de høje krav, du stiller til dig selv, betyder, at du undertiden har modtaget drøje hug for din kompromisløshed. Derfor er det mig en glæde at kunne overrække dig Ældrerådernes Hæderspris i dag."

I sin takketale sagde en rørt Hanne Reintoft, at forsamlingen er rundet af den samme tid, som er fælles om respekten for fællesskabet og dets betydning for udvikling, vækst og velfærd – det skal vi værne om. Hun sluttede talen: "Tak for den meget store glæde, I har gjort mig."

Kort om Ældrerådernes Hæderspris

Ældrerådernes hæderspris blev indstiftet af DANSKE ÆLDRE-RÅDs repræsentantskab i 2007.

Prisen gives årligt til én eller flere personer der:

- Har synliggjort, at ældre har ressourcer til brug for lokalsamfundet, lokalt eller nationalt
- Har fremmet brugerinddragelsen lokalt eller nationalt eller
- Har fremmet tanken om ældreråd lokalt eller i forhold til lovgivningen.

Tidligere modtagere af prisen er:

Ivar Nørgaard – forhenværende folketingsmedlem og minister, 2010

Jens Arbjerg Pedersen – forhenværende rådmand i Århus kommune, 2009

Kristian Riis – forhenværende generalsekretær, 2008

Bent Rold Andersen – forhenværende socialminister, 2007

Referat af indenrigs- og sundhedsminister Bertel Haarders tale

Som start på DANSKE ÆLDRE RÅD's repræsentantskabsmøde d. 16. maj 2011 holdt indenrigs- og sundhedsminister Bertel Haarder tale om "Sund aldrings betydning for et aktivt ældreliv". Bertel Haarder glædede sig over at se så mange fremmødte ældrerådsmedlemmer.

Sund aldring

Bertel Haarder startede sin tale med at slå fast, at vi alle bliver ældre – inden for de sidste 10 år er middellevetiden steget 2,5 år for mænd og 2 år for kvinder. Den længere levetid har flere årsager, bl.a. mindre nedslidende arbejde og forbedrede resultater i sundhedsvæsenet. Der findes ingen naturlov, der dikterer, at længere levetid tilsvarende betyder længere sygdomsperioder i den sidste del af livet. En 70-årig i dag er ligeså rask og rørig, som en 60-årig var for 30 år siden. Bertel Haarder sagde, at problemer med at finansiere velfærdsstaten ikke ville eksistere, hvis den sunde aldring førte til, at borgerne tilsvarende blev på arbejdsmarkedet i længere tid. Han mener, det er vigtigt, at holde fast i at ældre, og dét at vi bliver ældre, er en ressource.

Ulighed i sundhed

Bertel Haarder mener, at ældre borgers kognitive og fysiske evner skal fastholdes. Det gøres bl.a. ved at reducere liggetider på medicinske og geriatriske afdelinger samt ved rehabiliterende tiltag som Fredericia-modellen, hvor hjemmehjælp bliver til hjemmetræning. Bertel Haarder refererede

til en rapport om "Ulighed i sundhed", der udkom på dagen. Rapporten beskriver, hvor godt størstedelen af befolkningen klarer sig sundhedsmæssigt, men også, hvordan sundhedsbudskaber preller af på den sidste femtedel, der har lavere uddannelse, højere andel af overvægt mv. Bertel Haarder slog til lyd for, at vi skal være bedre til at differentiere i forhold til den befolkningsgruppe, hvor det ikke går godt sundhedsmæssigt. Dem skal vi fokusere på, så deres børn ikke kommer i samme situation. Fokusering skal ikke være et kodeord for besparelser, men for at gøre det smartere, gøre folk mere myndige og satse på egenomsorg. Det kræver fornemmelse for, hvad det enkelte menneske behøver. Tiden er løbet fra standardiserede programmer – nu skal der afsættes flere ressourcer til dem, som ikke kan klare det selv.

Nytænkning i kommunerne

For at frigøre ressourcer til de svageste grupper må alle tage ansvar, såvel på arbejdsmarkedet som i den frivillige verden. Som indenrigsminister og dermed som minister for kommunerne pointerede Bertel Haarder, at kommunerne har en forpligtelse til at samarbejde med frivillige. Der er gode

erfaringer med frivillige, som f.eks. besøgsvenner eller bisidere. Frivillige giver den ekstra omsorg, som bedst gives fra menneske til menneske. Det er oplagt at samarbejde med ældreråd i denne sammenhæng, for ældrerådsarbejde går hånd i hånd med de frivillige foreninger og organisationer. Større inddragelse af frivillige er et eksempel på, hvordan kommuner tænker nyt om tilrettelæggelse af velfærdsgaver. Det bliver der mulighed for i de nye frikommuner: Ni kommuner bliver frikommuner, men andre kommuner har via udfordringsretten mulighed for at afprøve nye idéer. Med udfordringsretten kan kommuner søge om at undgå bestemte regler.

Bertel Haarder sluttede oplægget med et citat fra sognepræst Kathrine Lilleør. Citatet handler om at blive ældre: "Man er den, man altid har været. Plus den erfaring, man vil vedkende sig. Minus den erfaring, man fortrænger, at man fik. Alder er så inderligt uinteressant. Siger intet om et menneske, og er voldsomt kedelig at tale om".

Spørgsmål fra salen

Fle engagerede deltagere bidrog i den efterfølgende debat med Bertel Haarder. Bertel Haarder medgav – på et spørgsmål fra salen – at genindlæggelser på sygehuse er et stort problem. Vejen frem er klar: Når for mange borgere ligger på hospitalsgangene, er løsningen ikke at bygge flere senge, men istedet færre indlæggelser og flere ambulante behandlinger. En anden deltager satte spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i, at offentlige myndigheder digitalt sender information til ældre, som mangler IT-færdigheder. Bertel Haarder syntes, problematikken er overdrevet, og at man skal fokusere på det, der kan lade sig gøre, i stedet for på det der er besværligt i starten.

Temadage og konferencer

Efterårets temadage

DANSKE ÆLDRE RÅDs temadage løber af stabelen ultimo september, primo oktober.

Program udsendes primo august.

Konference i november

Torsdag d. 3. november 2011 holder DANSKE ÆLDRE RÅD konference i Vingstedcentret, Vejle.

Program udsendes medio september.

DANSKE ÆLDRE RÅDs aktiviteter Kalender 2011

- Juni:** 9. Møde, kontaktpersoner for regionsældreråd og DANSKE ÆLDRE RÅD, Vejle
29. Forretningsudvalgsmøde, sekretariatet
-
- August:** 11. Forretningsudvalgsmøde, sekretariatet
23. og 24. august – Bestyrelsesmøde
-
- September:** Ultimo september, primo oktober – Temadage
-
- Oktober:** 12. oktober – Forretningsudvalgsmøde, sekretariatet
-
- November:** 3. Konference, Vingsted
9. Bestyrelsesmøde, Vejle

Mailservice

DANSKE ÆLDRE RÅD udsender månedligt aktuel viden til ældreråd pr. mail (mailservice). Mailservice består af nyheder, der er relevante for ældreråd, f.eks. orientering om projekter, lovgivning, publikationer og DANSKE ÆLDRE RÅDs aktiviteter.

Mailservice sendes til én mailadresse pr. ældreråd. For at sikre, at oplysninger og tilbud om temadage mv. når ud til alle rådets medlemmer i tilfælde af sygdom, ferie eller pc-problemer, er det nu muligt at tilmelde yderligere én mailadresse pr. ældreråd.

Tilmelding af ekstra mailadresse sker ved mail til sekretariatet: Skriv "ÆR kontakt" i emnefeltet, og mailadresse samt ældreråd i mailen. Send til ls@danske-aeldreraad.dk

Sekretariatet opfordrer til, at mailservice videresendes til alle medlemmer af ældrerådet og evt. til forvaltning samt kommunalpolitikere. Mailservice kan efterfølgende læses på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, www.danske-aeldreraad.dk, Vidensbank for ældreråd, Mailservice.

DANSKE ÆLDRE RÅD

**Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse**
Tlf. 3877 0160
info@danske-aeldreraad.dk
www.danske-aeldreraad.dk

Nyhedsbrevet er udgivet af
DANSKE ÆLDRE RÅD
ISSN 1903-0509 (Online)
Næste nummer: september 2011

DANSKE ÆLDRE RÅD
Formand Kirsten Feld
Tlf. 4632 1886 Mobil: 2056 7022

Næstformand Jens Erik Madsen
Tlf. 8648 1151 Mobil: 2161 0737

Ansvarshavende
Kirsten Feld

Redaktion
Marianne Lundsgaard
Lise Sørensen

Sekretariatet
Marianne Lundsgaard
Sekretariatsleder
ml@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0162 Mobil: 2049 9319

Karin Kirchherr
Bogholder/kursussekretær
kk@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0161

Lise Sørensen
Ældrepolitisk konsulent
ls@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0164

Dorthe Neergaard
Ældrepolitisk konsulent
dn@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0163

Layout
Kailow Graphic